

**TEST WIELOKROTNEGO W YBORU I UZUPEŁNIENI
Z „HISTORII WYCHOWANIA ”
NA ZAKOŃCZENIE WYKŁA DU KURSOWEGO
(ROK AKADEMICKI 2021 /2022)**

1. Podaj autora (autorów) i tytuł (y) podręczników, które wybrałeś do studiowania przedmiotu „Historia wychowania”:

- a.
- b.
- c.

STAROŻYTNOŚĆ

2. Ideogramy przedstawiające wizerunku rzeczy, czynności a nawet uczucia to, znane już około 3100 r.

3. Konfucjusz jako ojciec filozofii chińskiej uważał, że człowiek powinien posiadać sześć cnót. Zaznacz dwie prawidłowe z wymienionych niżej:

- a. mądrość
- b. dobroć
- c. odwaga
- d. męstwo

4. Był władcą Babilonii w XVIII w. p.n.e. i wydał zbiór przepisów prawa pod nazwą Kodeks....., w który obowiązywały tzw. kary.....

5. Według przeliczeń nowożytnych pierwsza olimpiada w starożytnej Grecji odbyła się wr. p.n.e. w W czasach nowożytnych reaktywowano je w roku

6. Przedstawicielami myśli pedagogicznej w starożytności byli:

- a. Sokrates
- b. Gracjan
- c. Platon
- d. Kartezjusz

7. Grecki filozof Sokrates w życiu publicznym był krytykiem takich cech charakteru:

- a. głupoty
- b. zarozumialstwa
- c. lenistwa
- d. bogactwa

8. Isokrates w starożytnej Grecji stworzył ideał mówcy, który miał spełniać trzy funkcje:

- a. zaciekawienie
- b. pouczenie
- c. poruszenie
- d. zachwycenie

9. Spośród tych osób do kręgu greckich filozofów starożytnych zalicza się:
- Platona
 - Arystotelesa
 - Salomona
 - Cycerona
10. Z jakich części składa się dusza według Platona?
- zazdrosnej
 - rozumnej
 - zapalczącej
 - pożądliwej
11. W starożytnej Grecji w systemie szkolenia, zwanym, przygotowywano do służby, ale obejmował on także kształcenie umysłu i wychowanie.....
12. Kim w świecie antycznym był Sokrates:
- lirykiem
 - myślicielem
 - filozofem
 - nauczycielem
13. W skład formuły (kanonu) artes liberales wchodziły:
- trivium
 - quadrivium
- c. opera omnia
14. W kanonie klasycznego trivium mieściły się:
- retoryka, dialektyka, gramatyka
 - retoryka, muzyka, gramatyka
- c. arytmetyka, geometria, dialektyka
15. Był ojcem dydaktyki teoretycznej i wyróżnił logiczne stopnie nauczania: pokazywanie, utrwalanie, ćwiczenie;
- Platon
 - Arystoteles
 - Isokrates
- d. Sokrates
16., zwany był ojcem medycyny i w dziele pt. „Epidemie” powiedział:
- W zdrowym ciele, zdrowy duch.
 - Lekarzu ulecz samego siebie.
 - Przede wszystkim nie szkodzić.

17. Arystoteles twierdził, że człowiek wolny powinien zajmować się tym, co piękne, a więc:
- a. urodą
 - b. gimnastyką
 - c. gramatyką
 - d. muzyką i rysunkiem
18. Z greckiego jest to hypothesis, czyli....., posługiwali się nią w starożytności zarówno....., jak i jego uczeń
19. Arystoteles wprowadził teorię dydaktyczno-psychologiczną, według której proces uczenia się i nauczania przebiega w kolejnych etapach:
- a. skojarzenia
 - b. poznanie umysłowe
 - c. zapamiętywanie
 - d. wewnętrzne przetwarzanie wrażeń
20. Według Arystotelesa szkoła powinna być:
- a) publiczna
 - b. nieobowiązkowa
 - c. obowiązkowa
 - d. prowadzona przez państwo
21. Twierdził, że „człowiek jest zwierzęciem politycznym”, a podstawowy związek między ludźmi to związek między mężczyzną i kobietą:
- a. Platon
 - b. Sokrates
 - c. Arystoteles
22. Wychowanie w starożytnej Grecji obejmowało:
- a. wychowanie fizyczne
 - b. wychowanie rycerskie
 - c. wychowanie moralne
 - d. wychowanie mieszczańskie
 - e. wychowanie muzyczne
 - fr. f. wychowanie umysłowe
23. Najwybitniejsi filozofowie starożytnej Grecji to spośród tej listy:
- a. Sokrates
 - b. Arystoteles
 - c. Jan Kalwin
 - d. Marcin Luter
24. Elementami tzw. triady platońskiej są:
- a) męstwo
 - b) prawda
 - c) dobro
 - d) piękno

25. Tradycja głosi, żezapytany przez Aleksandra III Wielkiego, jakie ma życzenia, miał odpowiedzieć: „Nie zasłaniaj mi słońca”.
- (
26. Hedonizm – kierunek hołdujący przyjemności i rozkoszy jako najwyższemu dobru człowieka wyzwany był już w, m.in. przez Epikura.
27. Cnoty intelektualne według Arystotelesa to:
- mądrość
 - rozsądek
 - umiarkowanie
 - wiedza
28. Kto twierdził, że umysł nowo narodzonego dziecka jest „niezapisaną tablicą” (tabula rasa)?
- Arystoteles
 - John Locke
 - Seneka Młodszy
 - William Pett
29. Grecki gimnasion – to szkoła do nagich.....przez efebów, budowana na koszt państwa, poza miastem, wyposażona w do kąpeli.
30. Wskaż główne etapy rozwoju Akademii założonej przez Platona:
- Akademia zaawansowana
 - Akademia starsza
 - Akademia średnia
 - Akademia młodsza
31. Flavius Aureliusz Kasjator podzielił tzw. siedem sztuk wyzwolonych na dwie grupy:
- trivium
 - quadrivium
 - tertius
 - quartus
32. Którzy z podanych niżej filozofów byli założycielami pierwszych greckich szkół filozoficznych?
- Cyceron
 - Platon
 - Arystoteles
 - Protagoras z Abdery
- b.
33. Jakie rodzaje wychowania wykształciły się w okresie starożytności?
- stanowe
 - spartańskie
 - humanistyczne
 - helleńskie
34. Akademia Platońska założona przez Platona ok. 387 r. p.n.e. była szkołą filozoficzną, która dawała w tamtym czasie wyższe wykształcenie. Jakie jeszcze szkoły działały w tym

okresie?

- a. Liceum Aleksandryjskie
- b. Liceum Arystotelesa
- c. Szkoła Stoików
- d. Szkoła Epikurejczyków

35. Akademia platońska i Licejon Arystotelesa istniały w starożytnym mieście-państwie:

- a. Sparcie
- b. Atenach
- c. c. Attyce

36. Horacy (65-8 p.n.e.) – jeden z najwybitniejszych liryków rzymskich był krytykiem:

- a. zdobywania majątku
- b. zdobywania „wygód ciała”
- c. zdobywania sławy i popularności
- d. zdobywania wiedzy i umiejętności

37. Jakie typy szkół istniały w okresie Cesarstwa Rzymskiego?

- a. szkoła przyklasztorna
- b. b. szkoła gramatyczna
- c. szkoła retoryczna
- d. szkoła katedralna

38. Twórcy największych dzieł literackich i poetyckich, także o zabarwieniu wychowawczym i dydaktycznym w okresie Cesarstwa Rzymskiego to:

- a. Horacy
- b. Owidiusz
- c. Orygenes
- d. Boecjusz

39. W czasach rzymskich, począwszy od cesarza Nerona, szkoła średnia nosiła nazwę:

- a. efebii
- b. gimnazjum
- c. c. akademii

40. Marek Tulliusz Cynceron – rzymski mówca i filozof za konieczne dyscypliny wiedzy uważał:

- a. geografię
- b. gramatykę
- c. stylistykę
- d. dialektykę

41. Ojcem historii przyjęło się nazywać Greka, zaś rzymski Cynceron twierdził, że „historia jest.....

42. Według Seneki Młodszego zadaniem wychowawcy jest w szczególności:

- a, czuwanie nad jego właściwym zachowaniem
- b. nauczyć dobrego rzemiosła
- c. rozbudzenie zamiłowania do prawdy i cnoty
- d. panowanie nad namiętnościami

43. Horacy był autorem:
- bajek
 - satyr
 - pieśni
 - listów
44. Najsłynniejsi rzymscy teoretycy wymowy to:
- Cyceron
 - Marek Kwintylian
 - św. Hieronim
 - Hipokrates
45. Krótki utwór poetycko w formie opisowo-dydaktycznej w starożytnym Rzymie to:
- poemat
 - georgiki
 - fraszka
46. W starożytnym Rzymie otrzymał tytuł „parens Patriae” (ojciec Ojczyzny), a w dziele „O rzeczypospolitej” przedstawił najlepszy ustrój państwa, będąc jednocześnie przeciwnikiem wychowania i kształcenia w systemie szkolnym:
- Platon
 - Cyceron
 - Owidiusz
47. Myśl: „Historiam nescire hoc est semper puerum esse” (Nie znać historii, znaczy na zawsze pozostać dzieckiem) przypisuje się:
- Owidiuszowi
 - Cyceronowi
 - Senece Starszemu
48. Które z tych osób w starożytności były założycielami szkół:
- Arystoteles
 - Isokrates
 - Platon
 - Terencjusz
49. Poeci rzymscy z tej listy to:
- Konfucjusz
 - Horacy
 - Owidiusz
 - Salomon
50. Słowo „absolwent”, pochodzące o łacińskiego słowa „absolvens”, oznacza osobę:
- kończącą kurs
 - kończącą szkołę
 - kończącą wyższą uczelnię

51. „Uczymy się nie dla życia, lecz dla szkoły” – to myśl wypowiedziana przez:
- Senekę Młodszego
 - Senekę Starszego
 - Owidiusza
 - Cycerona
52. Pojęcie „dekalog” pochodzi od słowa i oznacza dokładnie „dziesięć słów przymierza”. Zostały one przekazane przywódcy Izraelitów..... ok. XVI wieku.....
53. Św. Paweł z Tarsu jest autorem:
- listów do wiernych, zawierających myśli i wskazówki dydaktyczne
 - metodyki nauczania siedmiu sztuk wyzwolonych
 - mów politycznych i tłumaczenia Biblii na łacinę
54. Św. Paweł określany był jako:
- doktor Kościoła
 - nauczyciel Kościoła
 - Apostoł miłosierdzia
 - Apostoł Narodów
55. Pierwszymi Ojcami Kościoła byli:
- św. Hieronim
 - św. Augustyn z Hippony
 - św. Tomasz z Akwinu
 - św. Benedykt z Nursji
56. Wielcy teoretycy Kościoła w starożytności:
- św. Tomasz
 - św. Paweł
 - św. Augustyn
 - św. Bazyli Wielki
57. Język łaciński stał się językiem Kościoła w wieku:
- II p. n. e.
 - IV wieku
 - II w. n.e.
58. Okres starożytności kończy się na roku:
- 1492
 - 476
 - 966
59. Słowo „edukacja” wywodzi się głównie z języka (educatio) i oznacza wychowania i

ŚREDNIOWIECZE

60. Epokę Średniowiecza (od 476 r. do 1492 r.) w historiografii dzieli się na trzy podokresy, tj.:
- prześredniowiecze
 - wczesne średniowiecze
 - średniowiecze właściwe
 - średniowiecze pełne
- e. e. późne średniowiecze
61. „Biblia”, zawierająca istotne treści wychowawcze, tłumaczona na 1785 języków świata, dzieli się na dwie części:
- Księga Przysłów i Księga Słowa
 - Stary Testament i Nowy Testament
- c. c. Ewangelie i Listy
62. Jako doktor Kościoła był autorem słownika poprawnej łaciny. Jako pierwszy zastosował rachubę czasu od narodzenia Chrystusa. Żył w okresie ok. 673-735. O kim jest mowa?
- św. Benedykt z Nursji
 - św. Ireneusz
- c. c. św. Beda Czcigodny
63. Słowo „biblioteka” pochodzi o dwóch greckich słów: biblion - oraz theke - Najstarsze biblioteki pochodzące z XIX w. p.n.e. posiadali:
- Fenicjanie
 - Egipcjanie
 - Grecy
64. Największa biblioteka epoki hellenistycznej z przełomu IV i III w. p.n.e. została założona w:
- Atenach
 - Aleksandrii
- c. c. Rzymie
65. Był nazywany niekiedy „drugim Mojżeszem”, znawca filozofii Arystotelesa, wywarł duży wpływ na średniowieczną scholastykę, filozof, lekarz i teolog. Żył w XII wieku. O kim jest mowa?
.....
66. Biblia Gutenberga, jako największe osiągnięcie typograficzne, została wydrukowana w Moguncji, w latach:
- 1400-1450
 - 1453-1455
- c. c. 1400
67. Który wiek okresu późnego średniowiecza nazywa się „złotym wiekiem scholastyki”, w którym powstało najwięcej europejskich uniwersytetów?:
- XII
 - XIV
 - XIII

68. Tytuł profesor, np. jako professor iuris civilis – profesor prawa cywilnego, wszedł do użytku w wieku:
- XVIII
 - XIX
 - XIV
69. Mówi się o nim, że „wyprzedził epokę Odrodzenia” i rozkrzewił kultury pisarzy rzymskich Wergiliusza i Cyncerona. O kim jest mowa?:
- Gutenberg
 - Franciszek Petrarca
 - św. Tomasz
70. Program wychowawczy oraz filozofia św. Benedykta z Nursji (ok. 480-547) opierał się na:
- haśle „Carpe diem”
 - zawołaniu „Ora et labora”
 - tzw. „coversio”, czyli nawróceniu do zmiany sposobu życia
 - pokorze i umiarkowaniu
71. Pojęcie artes liberales to kanon..... utworzony już w okresie, w średniowieczu składał się:
- trivium
 - dekadus
- c. c. quadrivium
72. Zawołanie (myśl): Vox populi, vox Dei (Głos ludu, to głos Boga) - to słowa, które skierował do Karola Wielkiego:
- Isokrates
 - Alkuin
- c. c. św. Tomasz z Akwinu
73. Krzyż św. Andrzeja – patrona zabaw dzieci i młodzieży w wigilię św. Andrzeja, tj. 29 listopada, używany jest na pamiątkę kształtu krzyża, na którym poniósł śmierć ten przyszły święty, przypomina symbol:
- †
 - litery X
- c. kształt Y
74. „Wulgata” to pojęcie (określenie, tytuł) odnoszące się do:
- uniwersytetu
 - Kościół
 - Pisma Świętego
- d. d, tomizmu
75. Przedstawicielami myśli pedagogicznej w średniowieczu spośród niżej wymienionych byli:
- św. Benedykt z Nursji
 - św. Tomasz z Akwinu
 - św. Jan Bosko
 - św. Ignacy Loyola

76. Twórcą pedagogiki chrześcijańskiej, człowiekiem, który wywarł po św. Pawle największy wpływ na rozwinięcie nauki Chrystusa, był żyjący na przełomie IV i V wieku n.e.:
- św. Ireneusz
 - św. Augustyn z Hippony
- c. c. św. Ambroży
77. Założona ok. roku.....p.n.e. w gaju Akademos, stąd jej nazwa.....przez Platona, ucznia.....przetrwała prawie 900 lat, aż do roku 529, kiedy została zamknięta na polecenie cesarza rzymskiego Justyniana I Wielkiego.
78. Pierwszą średniowieczną encyklopedię napisał w VII w. biskup Sewilii, teolog i encyklopedysta.....
79. Transpozycją Pisma Świętego do dydaktyki i nauczania zajmowali się:
- Halina Radlińska
 - św. Hieronim
 - św. Augustyn
- d. d. św. Tomasz z Akwinu
80. Akademia Krakowska, założona przez króla Kazimierza Wielkiego, powstała:
- w 1364 r.
 - w XIX wieku
 - w 1400 r.
81. Najstarszą pieśnią religijną o zabarwieniu patriotycznym, spisaną w 1408 r. jest, śpiewaną m.in. przez polskie rycerstwo w bitwie.....
82. Pierwotnie ozdoba, potem, pieczęć, aż wreszcie dokument dużej rangi, wydawany przez papieża lub panującego, to..... Najstarsza to, która pochodzi z 1136 r.
83. Starodawna pieśń Gaudeamus igitur to pieśń-hymn:
- pierwszych chrześcijan
 - żaków, studentów
 - młodzianków
- d. d. gladiatorów
84. Które z pojęć należały do triady wychowania w średniowieczu?
- miłość
 - zaufanie
 - nadzieja
 - wiara
85. Które z tych pojęć wiążą się wprost z akademią (uniwersytetem):
- . promotor
 - żak
 - skryptor
 - gimnazjum

86. Pierwszymi uniwersytetami europejskimi z tej listy były:
- Akademia Zamoyska
 - Akademia Wileńska
 - Uniwersytet Boloński
 - Uniwersytet Paryski
87. Średniowieczny student to inaczej:
- bakalarz
 - lektor
 - zak
88. Skryptor to osoba zajmując się albo:
- w średniowieczu przepisywacz ksiąg
 - rzymski retor
 - ateński mówca
89. Św. Tomasz z Akwinu był:
- arianinem
 - scholastykiem
 - teologiem
 - filozofem
90. Spośród podanych filozofów wybierz tych, którzy reprezentowali światopogląd epoki średniowiecza:
- Wincenty zwany Kadłubkiem
 - św. Tomasz z Akwinu
 - Marcin Luter
 - św. Hieronim
91. „Ewangelia” to zespół napisanych pism wczesnochrześcijańskich przez Apostołów: a), b), c), d).....
92. Św. Tomasz z Akwinu żył w wieku:
- XIII
 - XV
 - XVI
93. W średniowieczu powstały i rozwijały się szkoły następujące typy szkół:
- szkoły parafialne
 - szkoły rycerskie
 - katedralne
 - kolegialne

94. Uszereguj daty powstania uniwersytetów: Padwa, Bolonia, Paryż, Oxford
- a.
 - b.
 - c.
 - d.
- c.
95. Rektora na średniowiecznych uniwersytetach wybierali:
- a. profesorowie.
 - b. studenci
- c. c. studenci i profesorowie
96. Alfa i – to pierwsza i ostatnia literaalfabetu, oznaczają:
.....
97. Pojecie (słowo) uczeń znane jest już w:
- a. Starym Testamencie
 - b. Nowym Testamencie
- c. c. w hierarchii kształcenia rzemieślniczego
98. Bakałarz to określenie z późnego średniowiecza, oznaczające:
- a. didascalosa
 - b. licencjata
- c. c. nauczyciela szkoły niższego szczebla
99. „Zajmij się jakąś pracą, aby diabeł zawsze zastał ciebie przy niej” - to myśl wypowiedziana przez:
- a. św. Anzelma
 - b. św. Hieronima
- c. c. św. Tomasza
100. Gaude Mater Polonia to po polsku:, pieśń-hymn z około 1250 r., którego przekładu z łaciny na język polski dokonał Leopold Staff.
101. Bursa to budynek mieszkalny przeznaczony dla..... i Najstarszą w Polsce założyła w 1397 r. w.....królowa.....
102. Św. Hieronim słynął z wyjątkowej łatwości posługiwania się piórem i słowem. Wskaz słowa Hieronima ze Strydonu, które na trwałe zapisały się w historii:
- a. „Darowanemu koniowi w zęby się nie patrzy" (komentarzy do Listy św. Pawła do Koryntian)
 - b. „Zajmij się jakąś pracą, aby cię diabeł zawsze zastał przy niej".
 - c. „Jest w naturze ludzkiej nienawidzić tego, kogo się skrzywdziło"
 - d. „Życie nie dało niczego śmiertelnym bez wielkiej pracy".
- e. e. „Zdrowy duch w zdrowym ciele..."

103. Najbardziej znany przekład Biblii z języka greckiego i hebrajskiego na łacinę to dzieło pod tytułem lub o nazwie:
- a. Ora et labora
 - b. Wulgata
 - c. kalokagathia
104. Najstarszym angielskim uniwersytetem po Oksfordzie był uniwersytet w, który powstał na początku.....wieku.
105. „Człowiekiem jednej książki”, czyli „Biblii”, określa się w dziejach wychowania:
- a. Senekę Młodszego, rówieśnika Chrystusa
 - b. św. Tomasza z Akwinu
 - c. św. Augustyna
 - d. d. św. Hieronima
106. Słowo alumn, wzięte z języka łacińskiego, oznacza:
- a. ucznia szkoły elementarnej
 - b. studenta wyższej uczelni w krajach anglosaskich
 - c. c. studenta seminarium duchownego
107. Dzieła o takich tytułach, jak: Ars orthographia, Ars grammatica, Ars dialectica stworzył kierownik szkoły Pałacowej króla Karola Wielkiego w końcu VIII w. n.e:
- a. św. Ireneusz
 - b. Alkuin z Yorku
 - c. c. św. Tomasz z Akwinu
108. Uniwersytet Jagielloński odrodzony został w roku.....z fundacji.....
- a. 1364
 - b. 1400
 - c. c. 1450
109. Główną metodą dydaktyczną na średniowiecznym uniwersytecie był (a):
- a. wykład
 - b. pogadanka
 - c. c. dysputa, pochodząca o łac. disputatio (rozważanie, dyskusja)
110. Modele wychowania średniowiecznego to:
- a. wychowanie stanowe
 - b. wychowanie mieszczańskie
 - c. c. przygotowanie do rzemiosła
111. Dzieło odnowienia Akademii Krakowskiej w końcu XIV wieku przypadło:
- a. królowej Jadwidze, żonie W. Jagiełły
 - b. Pawłowi Włodkowicowi
 - c. c. Kazimierzowi Wielkiemu

112. Od łacińskiego Juwenalis, czyli..... na
uniwersytetach obchodzone jako święto żakowskie w formie ulicznych zabaw.

113. W latach 1411-1415 był rektorem, a na Soborze w Konstancji w 1415 r. uznał, że pogan nie należy nawracać na wiarę.....
Przez to stworzył podstawy nowoczesnego prawa

114. Paweł Włodkowic z Brudzenia w Ziemi Dobrzyńskiej to:

- a) twórca kalwinizmu i doktryny moralnej
- b) rektor Akademii Krakowskiej
- c) twórca polskiej doktryny prawa międzynarodowego
- d) patron Szkoły Wyżej w Płocku

ODRODZENIE

115. Myślą przewodnią Odrodzenia, zwanego też epoką Humanizmu czy też Renesansu, była myśl rzymskiego komediopisarza, Terencjusza, który twierdził: „Człowiekiem jestem i.....

116. Erazm z Rotterdamu (1467-1536), zwanyw swoim dziele „.....” podjął krytykę wychowania i nauczania w

117. Przyjmuje się, że książka wydana w pierwszych dziesięcioleciach po wynalezieniu druku, do roku 1500, nosi nazwę.....

118. Rok 1517, uznawany przez niektórych jako początek Odrodzenia, oznacza:

- a. początek reformacji
- b. wystąpienie Marcina Lutra przeciw Kościołowi
- c. odkrycie Ameryki przez Krzysztofa Kolumba

119. Zmiany i reformy w kształceniu, za którymi opowiadał się Marcin Luter (1483-1546) to przede wszystkim:

- a. nauczanie języków obcych
- b. wprowadzenie obowiązkowego nauczania religii w szkole
- c. zakładanie szkół dla dziewcząt i chłopców
- d. gruntowna reforma uniwersytetów

120. Bakałarz to tytuł używany w odniesieniu do:

- a. doświadczonego studenta w średniowiecznym uniwersytecie
- b. profesora uniwersytetu
- c. pomocnika nauczyciela w szkole elementarnej
- d. tytułu używanego w krajach anglosaskich odpowiadającego tytułowi licencjata

121. Pedagog i pastor luterski, Erazm Gliczner-Skrzetuski (1535-1603) uważał, że:
- a) wychowawca powinien dbać o rozwój umysłowy dziecka
 - b. rodzice powinni mieć tylko dzieci z legalnych związków
 - c) opieka nad wychowaniem dzieci powinna być przede wszystkim powierzona matkom
 - b) nauka szkolna powinna rozpoczynać się po ukończeniu przez dziecko 7 roku życia

122. Etapy kształcenia i organizacji gimnazjum według J. Sturma
- a. ogólny
 - b. elementarny
 - c. średni
 - d. wyższy

123. Nowy model 10-letniego..... wprowadził w Strasburgu.....

124. Najsłynniejsze polskie gimnazja epoki odrodzeniowej powstały w Polsce w:
a)....., b)....., c)

125. Pierwszywydrukowany został już w Królewcu w 1570 r., natomiastMaria Falskiego (1881-1974) ukazał się w 1910 r., choć nie było w nim jeszcze słynnego zdania „Ala ma kota”.

126. Jan Amos Komeński był:
- a. pedagogiem
 - b. prekursorem współczesnej dydaktyki
 - c. politykiem
 - d. członkiem KEN

127. Humanistami włoskimi w XV-XVII wieku byli:
- a. Franciszek Petrarca
 - b. Erazm z Rotterdamu
 - c. Vittorino de Feltre
 - d. Tomasz Morus

128. Na tę listę, zwaną trafiło m.in. dzieło M. Kopernika, O obrotach sfer niebieskich. Istniał on od połowy XVI w. aż do połowy XX w.

129. Myśl, iż „nie można przyrody zwyciężyć inaczej, niż przez to, że się jej słucha”, wypowiedział :
- a. Robert Baden-Powell
 - b. Franciszek Petrarca
 - c. Franciszek Bacon

130. Przedstawicielami włoskiego renesansu, którzy mieli walny wpływ na idee wychowania, z tej listy byli:
- Vittorino de Feltre
 - Franciszek Petrarka
 - św. Tomasz Morus
 - d. Andrzej Modrzejewski
131. Przedstawiciele myśli pedagogicznej w Odrodzeniu byli:
- Aleksander Świątchowski
 - Franciszek Petrarka
 - Marcin Luter
 - d. Andrzej Frycz Modrzewski
132. Na początku XVI był pierwszym poetą piszącym w języku....., oprócz niego tworzył poezję po polsku
.....
133. Pojęcie „auditorium”, wzięte z języka łacińskiego „auditorium” (słuchacze), oznacza:
- począwszy od XVII wieku salę wykładową
 - zebranie rzemieślników na czele ze starszym cechu
 - c. grupę ludzi, słuchających wykładu (przemówienia)
134. Niezbędnymi elementami wychowania według poglądów Johna Lock’a są:
- zdrowie fizyczne
 - wychowanie moralne
 - skromność
 - d. kreatywność
135. Przedstawiciele myśli pedagogicznej w Odrodzeniu z tej listy to:
- Erazm z Rotterdamu
 - Hugo Kołłątaj
 - św. Tomasz z Akwinu
 - d. Franciszek Petrarka
136. Włoskimi humanistami w okresie Odrodzenia z tej listy byli:
- Enea Sylvio Piccolomini
 - Jan Sturm
 - Grzegorz z Sanoka
 - d. Piotr Paweł Vergeria
137. Akademia Wileńska została założona przez w roku:
- 1568
 - 1578
 - c. 610

138. Akademię Zamojską założył w 1579 r. na podstawie przywileju króla Stefana Batorego:
- a. biskup Waleria Protasiewicz-Szuskowski
 - b. kanclerz Jan Zamoyski
 - c. c. papież Grzegorz XVIII,
 - a a pierwszym jej rektorem został ks.
 - a
139. Jakiego poziomu kształcenia sugerował Vittorino da Feltre?
- a. średni
 - b. elementarny
 - c. wyższy
 - d. ogólny
140. „Wolne studia to takie, które są warte wolnego człowieka” – to zasada stworzona przez myśliciela epoki Odrodzenia:
- a. Vittorino da Feltre
 - b. Franciszka Petraki
 - c. c. Erazma z Rotterdamu
141. Myśl zawarta w zdaniu: „Takie będą Rzeczpospolite, jakie ich młodzieży chowanie”, przypisuje się:
- a. Pawłowi Włodkowicowi
 - c. Janowi Zamoyskiemu
 - c. ks. Piotrowi Skardze
142. „Errare humanum est” – to filozofia, którą reprezentowali:
- a. Ignacy Loyola
 - b. Vittorino da Feltre
 - c. Franciszek Petrarka
 - d. św. Jan Bosko
143. W 1551 r. z inicjatyw Jana Łaskiego założono jedną z pierwszych szkół protestanckich w Polsce, a mianowiciew, gdzie m.in. istniał podział..... oraz dokonano przekładu Biblii.
144. Etapy kształcenia gimnazjalnego według Jana Sturma to:
- a. podstawowy
 - b. elementarny
 - c. średni
 - d. wyższy
145. W jakich słynnych dziełach pisarzy i wychowawców swoje odbicie odnajduje wychowanie rycerskie?:
- a. Galla Anonima
 - b. Stanisława Staszica
 - c. Jana Kochanowskiego
 - d. Wincentego Kadłubka

146. Alma Mater, czyli z języka łacińskiego: Matka Żywicielka, Matka Karmicielka, przydawany już przez starożytnych wielu boginiom, od późnego średniowiecza dla:
- nazwy szkoły filozoficznej
 - nazwy uczelni, szczególnie zaś uniwersytetu
- c. c. dobrej szkoły średniej
147. W swojej twórczości odwoływali się do filozofii Arystotelesa:
- Sebastian Petrycy z Pilzna
 - św. Tomasz z Akwinu
 - św. Augustyn z Hippony
 - Andrzej Frycz Modrzewski
148. Andrzej Frycz Modrzewski uważał, że wszyscy chłopcy powinni i w swoich pismach poświęcał wiele uwagi wychowaniu..... i
149. Ad majorem rei gloriam – hasło to oznaczające średniowieczną myśl: Na wieczną rzeczy pamiątkę, było dewizą:
- Akademii Krakowskiej
 - zakonu jezuitów
- c. t c. twórcy zakonu jezuitów I. Loyoli
150. Akademia Rakowska to jedna z najlepszych uczelni epoki reformacji, gdzie podstawą kształcenia była..... i zyskała miano „..... Sarmackich”, Szkoła została założona przez:
- Karola Wielkiego
 - Kazimierza Wielkiego
 - Kallimacha
- d. d. Arian, czyli Braci Polskich
151. Franciszek Petrarka był:
- scholastykiem
 - humanistą
 - krzewicielem kultu pisarzy rzymskich głównie Cycerona i Wergiliusza
 - twórcą koncepcji edukacji, w której odrzucił dominującą tradycję arystotelowską na rzecz wartości klasycznych w nowej dziedzinie noszącej nazwę „literae humanae”.
152. W 1550 r.przetłumaczył na język polski „Nowy Testament”, a także „Historię żalną a straszliwą o Franciszku Spierze”.
153. W 1551 r. ogłosił pierwszy polski traktat pedagogiczny pt. „.....”, w którym twierdził, że dobro kraju leży w szkołach i ich absolwentach.
154. Sebastian Petrycy z Pilzna (1554-1626) jako lekarz szczególną uwagę zwracał na wychowanie....., opowiadając się za wychowaniem dla poszczególnych....., odmawiając potrzebę kształcenia.....

155. „Nic co ludzkie nie jest mi obce” – to filozofia, którą reprezentowali:
- Witolino de Feltre
 - Franciszek Petrarka
 - Ignacy Loyola
 - Jan Bosko
156. Zdecydowani przeciwnicy stosowania kar cielesnych w wychowaniu to:
- Salomon
 - John Locke
 - ks. Stanisław Konarski
 - Janusz Korczak
157. Ogromne zasługi dla oświaty narodów średniowiecznej Europy wnieśli:
- Beda Czcigodny
 - Karol Miarka
 - Alkuin
 - Karol Wielki
158. Anna Wazówna – córka Jana III Szwedzkiego i Katarzyny Jagiellonki na początkuprzy zamku w..... założyła:
- pierwszy odkryty basen
 - las brzozowy
 - ogród botaniczny
159. Z tej listy nazwisk wybitnymi profesorami Akademii Krakowskiej byli:
- Paweł Włodkowic
 - Szymon Marycjusz z Pilzna
 - Hugo Kołłątaj
 - Karol Miarka
160. Najstarszym uniwersytetem w środkowej Europie jest:
- Uniwersytet Jagielloński
 - Uniwersytet Karola w Pradze
 - Uniwersytet W Berlinie
161. College de France istniało obok..... i zostało założone w wieku. Wykładali na nim m.in. Adam i prof. Stanisław.....
162. Główną zasługą Ignacego Loyoli (1491-1556) było założenie zakonu jezuitów (Towarzystwa Jezusowego). Zasłużył się on także jako:
- prezbiter
 - nauczyciel
 - filozof
 - teolog

163. Na niżej podanej liście nazwisk zaznacz wybitnych reformatorów religijnych:
- św. Jan Bosko
 - Jan Kalwin
 - Marcin Luter
 - św. Stanisław Kostka
164. Najbardziej radykalny odłam polskiej reformacji, utworzony w latach 1562-1565, to:
- kalwini
 - arianie
 - luteranie
165. Z tej listy do krytyków scholastycznego programu nauczania należeli:
- Franciszek Petrarka
 - Tomasz z Akwinu
 - Boecjusz
 - Franciszek Bacon
166. Jakie zadanie pełnił w Odrodzeniu Zakon Jezuitów?
- budował jednolite szkolnictwo
 - zwalczał reformację
 - umacniał katolicyzm
 - wspierał religijny liberalizm
167. Termin „dydaktyka”, czyli dział pedagogiki traktujący o po raz pierwszy pojawił się w dzielept..... w 1633 r.
168. Zgromadzenie to tworzyło w Odrodzeniu, ale także w Oświeceniu trzy typy szkół: 1. 5-klasowa łacińsko-grecka, 2. 5-klasowa z kursem filozofii, 3. 5-klasowa łacińsko-grecka z kursem filozofii i teologii:
- Arianie
 - Bracia Polscy
 - Jezuici
169. Żydowska szkoła wyznaniowa, tworzona w Polsce już w epoce staropolskiej to, w której uczono na pamięć Biblii i
- OŚWIECENIE**
170. W swojej działalności poświęcali wiele uwagi wychowaniu fizycznemu i zdrowotnemu dzieci i młodzieży:
- Józef Szafranek
 - Andrzej Frycz Modrzewski
 - Herbert Spencer
 - Vittorino de Feltre
171. Z podanych dzieł, dokonań i osiągnięć wybierz te, które dotyczyły Johna Locke (1632-1704):
- realizował filozofię, której myślą przewodnią było stwierdzenie: „Homo sum: humani nil a me alienum putto”
 - rozpowszechnił pojęcie „tabula rasa”, według którego umysł dziecka to czysta tablica, nie poddana żadnym wpływom zewnętrznym

c) poglądy pedagogiczne zawarł w „Myśli o wychowaniu”

172. Był niemieckim reformatorem pedagogicznym epoki Oświecenia i głównym teoretykiem ruchu filantropistów. Uważał, że dziecko „powinno uczyć się bawić i bawiąc uczyć”. O kim jest mowa:

- a. Jerzy Bandtkie
- b. Gabriel Boudonin
- c. Johan Basedow

173. Jan Fryderyk Herbart (1776-1842) jako twórca nowoczesnej dydaktyki był zwolennikiem różnorodnych metod nauczania, takich jak:

- a. metoda wykładowa
- b. metoda pamięciowa
- c. metoda analityczna
- d. metoda syntetyczna

174. Duży wkład w reformę niemieckiego szkolnictwa wnieśli:

- a. Dewey John
- b. Filip Melanchton
- c. Marcin Luter
- d. Fryderyk Frobel

175. Na jakie elementy w nauce o rzeczach zwracał szczególną uwagę J. Heinrich Pestalozzi (1747-1827) – szwajcarski pedagog i pisarz?

- a. słowo, czyli mówienie i pisanie
- b. liczenie, które wymaga nauki rachunkowości
- c. kształt, niezbędny do nauki rysunku i geometrii
- d. kultura osobista

176. Przeciwnicy kar cielesnych, w wychowaniu kładli nacisk na konieczność obcowania dziecka z naturą. Do tego grona należeli:

- a. Vittorino de Feltre
- b. John Lock
- c. Han F. Herbart
- d. Wilhelm K. von Humboldt

177. Wybitnym reformatorem edukacji francuskiej czasu Oświecenia, sekretarzem Akademii Nauk i współtwórcą „Wielkiej encyklopedii francuskiej”, którego program przyjęli twórcy polskiej KEN, był, żyjący w latach 1743-1794.

178. Franciszek Bacon był autorem znakomitych tez:

- a. „Scientia est potentia”
- b. „Natura enim non impreratur nisi parendo”
- c. „Cogito ergo sum”
- d. „Homo unius libri”

179. Spośród tych nazwisk aktywnymi działaczami Komisji Edukacji Narodowej byli:

- a. ks. Grzegorz Piramowicz
- b. ks. Hugo Kołłątaj
- c. ks. Jan Twardowski

d. Stanisław Szacki

180. Przedstawiciele myśli pedagogicznej w Oświeceniu to:

- a. Zbigniew Kwieciński
- b. John Lock'e
- c. Jan Jakub Rousseau
- d. Hugo Kołłątaj

181. Pierwszy dom dziecka w Polsce powstał wroku z inicjatywy ks. Piotra Baudouina w

182. W 1740 r. w Warszawie ks. powołał słynne....., które było elitarną szkołą dla synów szlachty i magnaterii, z ośmioletnim okresem kształcenia, a jej największy rozkwit przypadł na lata 1745-1795.

183. Towarzystwo do Ksiąg Elementarnych powołał (a) w 1775 r.:

- a. Sejm Wielki
- b. Komisja Edukacji Narodowej
- c. król Stanisław August

184. Znakomitymi wychowankami szkoły pod nazwą Collegium Nobilium w Polsce w XVIII wieku byli:

- a. Ignacy Potocki
- b. Stanisław Potocki
- c. Jan Henryk Pestalozzi
- d. Tadeusz Czacki

185. Jakie tendencje pedagogiczne zaprezentował Grzegorz Piramowicz w swoim dziele pt. „Powinności nauczyciela, mianowicie zaś w szkołach parafialnych i sposoby ich dopełniania”? :

- a. wychowanie muzyczne
- b. wychowanie w duchu obywatelskim i patriotycznym
- c. przygotowanie do życia w różnych zawodach
- d. wychowanie przez sztukę

186. Jakie warstwy psychiki wyróżnił w swojej teorii psychoanalizy Zygmunt Freud (1856-1939)?

- a. super
- b. id
- c. ego
- d. superego

187. Jezuita Jakub Wujek wpisał się do historii kultury polskiej i Kościoła tłumaczeniem na język polski:

- a. Biblii
- b. dzieł Jana Długosza
- c. Ewangelii

188. Na czym opierała się idea wychowania estetycznego w koncepcji Roberta Owena?
- śpiew
 - rzemiosło
 - taniec
 - muzyka
189. Pionierami upaństwowiania szkolnictwa w okresie Oświecenia byli:
- Zygmunt K. Mysłakowski
 - Robert Owen
 - Józef Dietl
 - Bronisław Trentowski
190. Przedstawiciele pedagogiki nowożytnej z tej listy to:
- Jan A. Komeński
 - Jean H. Pestalozzi
 - Adolf Komeński
 - Wincenty zw. Kadłubkiem
191. Jakie cechy posiadała Szkoła Rycerska założona przez króla Stanisława Augusta Poniatowskiego z 1765 r.?
- była bezpłatna
 - przygotowywała głównie duchownych
 - nosiła świecki charakter
 - posiadała dwustopniową organizację
192. Kto z tej listy nazwisk inicjował powołanie przez Sejm instytucji pod nazwą Komisja Edukacji Narodowej w 1773 r., które było pierwszym w Europie ministerstwem oświaty?
- Hieronim Konarski
 - Joachim Chreptowicz
 - Feliks Oraczewski
 - Stanisław August Poniatowski
193. W którym roku utworzona została Komisja Edukacji Narodowej ?
- 1793
 - 1918
 - 1773
194. Działaczami i organizatorami Komisji Edukacji Narodowej z tej listy byli:
- ks. Hugo Kołłątaj
 - Bieliński Franciszek
 - św. Jan Bosco
195. Słynne Sapere aude, czyli....., wzięte z „Listów” Horacego wybito na medalu króla Stanisława Augusta Poniatowskiego dla ks.
196. Które ze szkół wyższych (głównych) działały w czasach KEN?
- Uniwersytet w Krakowie
 - Uniwersytet w Wilnie
 - Kolegium Lubrańskie
 - Akademia Jezuicka

197. Uniwersytet Columbia jednym z najstarszych uniwersytetów:
- a. kolumbijskich
 - b. kanadyjskich
 - c. amerykańskich

198. Wymień pięć najstarszych bibliotek polskich z XVIII i początków XIX wieku:
- a.
 - b.
 - c.
 - d.
 - e.

199. W końcu wieku XVIII, wskutek uprzemysłowienia, w krajach Europy zachodniej powstawały pierwowzory opieki nad dzieckiem, zwane....., przez Holendrów nazywane „.....”.

200. Hasło: „To nie uczonych nam potrzeba, lecz ludzi wolnych” padło w czasie:
- a. rewolucji bolszewickiej w 1917 r.
 - b. rewolucji francuskiej 1789 r.
 - c. wydarzeń marcowych w Polsce w 1968 r.

XIX wiek

201. Kim był Wilhelm Karol von Humboldt (1767-1813)?

- a. założycielem Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego
- b. niemieckim filozofem
- c. ojciec neohumanistycznego gimnazjum
- d. reformatorem szkolnictwa pruskiego

202.głosił, że edukacja kobiet miała być źródłem indywidualnego szczęścia, jak też wzmocnienia rodziny. Pionierką w tej materii okazała się, która w 1764 r. w Petersburgu założyła dwa instytuty dla 440 córek arystokracji i wyższych urzędników.

203. Z początkiem XIX wieku, dzięki wpływom Pestalozziego, na I miejsce w Europie wybiła się szkoła w....., gdzie w 1825 r. wprowadzono obowiązek

204. Wiek XIX był okresem upowszechnienia szkolnictwa dla....., m.in. dzięki wzorcom carycy Katarzyny II, która w 1864 r. założyła dwa instytuty dla córek arystokracji. Niektórzy wiek ten nazwali wiekiem.....

205. Uprzemysłowienie zachodniej Europy już od końca XVIII i zatrudnienie głównie w fabrykach włókienniczych kobiet skłoniło przemysłowców do zakładania tzw. W Niemczech z XIX stulecia tzw. ogródki dziecięce zakładał

206. Wilhelm Karl von Humboldt (1767-1835) jako minister oświaty w Prusach zreformował szkolnictwo poprzez:

- a. podniesienie standardów kształcenia nauczycieli
- b. grupowanie uczniów według zdolności

- c. wprowadzenie świadectw uprawniających nauczycieli do wykonywania zawodu
- d. wprowadzenie do szkolnictwa zajęć praktycznych

207. Pionierem zakładania seminariów nauczycielskich w Prusach w pierwszej połowie XIX wieku był:

- a. Adolf Diesterweg
- b. Wilhelm Humboldt
- c. Fryderyk II

208. „Pedagogika naukowa” według „pedagoga dwóch epok”, Zygmunta Karola Mysłakowskiego (1890-1971) mieści się w słowach:

- a. społeczeństwo
- b. człowiek
- c. wychowanie
- d. humanizm

209. W czasach Księstwa Warszawskiego (1807-1813) naczelną „magistraturą” wychowawczą nosiła nazwę i była kontynuatorską z 1773 r. Kierował nią

210. W jego nekrologu w 1849 r. napisano o nim: „Rodem warszawianin sercem Polak, a talentem świata obywatel”:

- a. św. Jan Bosco
- b. Fryderyk Chopin
- c. Robert Schumann

211. W latach 1803-1821 był kuratorem Wileńskiego Okręgu Szkolnego, wniósł poważny wkład w rozwój Uniwersytetu, od 1831 r. przebywał na, gdzie odegrał ważną rolę w podtrzymywaniu kultury polskiej.

212. Do połowy XIX wieku w szkołach obchodzono w szkołach pochody w maskach (maskarada) święto w dniu 12 marca, zwane

213. nazywany był „ojcem naukowej pedagogiki” i podzielił ją na trzy ośrodki wychowujące: 1) kierownictwo, 2), 3) oraz stworzył teorię stopni formalnych nauczania.

214. Co przede wszystkim krytykował filozof i socjolog angielski, Herbert Spencer (1820-1903)?

- a. anachroniczny system wykształcenia
- b. szkoły elementarne
- c. szkoły klasyczne
- d. szkoły ludowe

215. Fryderyk Froebel (1782-1852) był zwolennikiem teorii w wychowaniu, twierdząc, że człowiek i pozostają w łączności.
216. Na rozwój psychologii wpłynęły takie osobistości, jak:
- Protagoras z Abdery
 - Zygmunt Freud
 - Jean Piaget
 - Erich Fromm
217. Autorem wierszowanej powiastki pt. „Pan kotek był chory” w I połowie XIX w. był pedagog, bajkopisarz i pionier literatur dziecięcej.....
218. Pierwotnie była hymnem na cześć cara Aleksandra I, napisana w 1816 r. przez Alojzego Felińskiego, później stała się najbardziej rozpoznawalną polską pieśnią patriotyczno-religijną. Podaj jej tytuł:
219. Pojęcie „dozór szkolny” pojawiło się w historii polskiego systemu edukacji w czasach:
- PRL
 - Komisji Edukacji Narodowej
 - Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego
220. W jakich guberniach w zaborze rosyjskim ziem polskich istniały tajne szkoły?
- poznańskiej
 - kieleckiej
 - piotrkowskiej
 - radomskiej
221. Stworzył go w 1829 r. francuski, niewidomy pedagog, który składa się zznaków sześciopunktu.
222. Róża Czacka, tj. bł. Matka Elżbieta (1876-1961) jako osoba niewidoma, swoje życie poświęciła osobom dotkniętym tą ułomnością. Jakie inicjatywy podejmowała w tym zakresie:
- założyła w Warszawie Patronat Opieki nad Niewidomymi
 - była współzałożycielką Liceum Krzemienieckiego
 - w Laskach koło Puszczy Kampinoskiej powstały warsztaty dla ociemniałych
 - organizowała nauczanie elementarne dzieci ociemniałych na wsiach i małych miasteczkach
223. Kim z wykształcenia był Piotr Chmielowski:
- sportowcem
 - historykiem literatury
 - publicystą
 - pedagogiem
224. Opieką i wychowaniem nad dziećmi osieroconymi w dziejach wychowania tej listy zasłużyli się:
- Janusz Korczak
 - Kazimierz Antoni Jeżewski
 - Jan Kalwin
 - Tomasz Eliot

225. Rozbudzanie literatury pedagogicznej wśród społeczeństwa polskiego w zaborze rosyjskim zawdzięczamy takim osobom, jak:

- a. Piotr Chmielowski
- b. Henryk Wernic
- c. Adolf Dygasiński
- d. Bolesław Prus

226. Twórcy koncepcji wychowawczo- duszpasterskich w wychowaniu z tej listy to:

- a. Józef Szafranek
- b. św. Brat Albert
- c. Grzegorz Piramowicz
- d. św. Jan Bosko

227. Podstawowe zasady wychowania prewencyjnego według Jana Bosko (1815-1888) to:

- a) religia
- b) rozum
- c) umiarkowanie
- d) miłość

228. Które postacie w historii wychowania z tej listy swoje prace poświęciły sierotom i dzieciom z ubogich rodzin?

- a. Karol Miarka
- b. Robert Owen
- c. Maria Montessori
- c. d. św. Jan Bosko

229. Do rozwoju Instytutu Głuchoniemych i Ociemniałych założonego w 1817 r. przez Jakuba Falkowskiego przyczynili się głównie:

- a. J. Szczygielski
- b. J. Popłoński
- c. c. brat Albert

230. Proces walki z polskością z zaborach pruskim i austriacki nazywa się.....i w II połowie XIX nasilił się głównie w zaborze....., zaś jednym z przykładów walki o utrzymanie języka polskiego był strajk wew latach

231. Zasłużonymi postaciami w walce z germanizacją na Warmii i Mazurach byli:

- a).....,b).....

232. Św. brat Albert św. był:

- a. założycielem zgromadzenia redemptorystów
- b. zakonnikiem
- c. założycielem zgromadzenia albertynów
- d. uczestnikiem powstania styczniowego 1863 r.

233. W obronie dzieci wrzesińskich strajkujących o zachowanie języka polskiego stanęli w ich obronie ludzie pióra: a), b), c)

234. Teoretyczne podstawy działalności tzw. ochron w XIX wieku dali z tej listy:

- a. Karol Fryderyk Libelt,
- b. Friedrich Wróbel,
- c. Robert Owen,
- d. Samuel Wilderspin

235. Jakie typy szkół funkcjonowały w Królestwie Polskim podporządkowanym w czasie zaborów carskiej Rosji w 1862 r.?

- a. rzemieślnicze
- b. elementarne
- c. realne
- d. szkoły zabaw

236.

237. Uzupełnij zdanie: Została założona w 1838 r. przez księcia w i stanowi najstarszy i największy ośrodek dokumentacyjny historii Polski za granicą.

238. Najstarszą uczelnią artystyczną w Polsce, utworzoną w 1818 r. była:

- a. Akademia Sztuk Pięknych (potem - im. J. Matejki) w Krakowie
- b. Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie
- c) c. Akademia Sztuk Pięknych we Lwowie

239. Jakie zakazy wprowadzono w okresie pruskiego Kulturkampfu?

- a. zakaz nauczania w języku polskim
- b. zakaz nauki prywatnej w domach
- d. zakaz likwidacji szkół elementarnych

240. Pojęcie (określenie) „noc apuchtinowska” w dziejach historii wychowania dotyczy:

- a. okresu po roku 1882 r. wprowadzenia nauki języka polskiego po rosyjsku
- b. prześladowań Polaków po upadku powstania listopadowego i przegranej wojny polsko-rosyjskiej 1831 r.
- c. okresu walki z językiem polskim i polskością w końcu XIX wieku w zaborze rosyjskim

241. Autonomia (od gr. autos – sam, nomos – prawo), czyli pewne swobody w zakresie praw, wolności edukacji (autonomia szkolna) istniała w II połowie XIX wieku w zaborze:

- a. austriackim
- b. rosyjskim
- c. pruskim

242. Czołowi kreatorzy wychowania przedszkolnego z tej listy to:

- a) Fryderyk Froebel
- b) Maria Montessori
- c) Czesław Banach
- d) Stefan Szuman

243. Spośród tych nazwisk zaznacz znakomitych nauczycieli zakonnych, wychowawców dzieci i młodzieży:

- a. Franciszek Petrarka
- b. św. Urszula Ledóchowska

- c. Aleksander Apuchtin
- d. Józef Szafranek

244. Takie stowarzyszenia, jak: Towarzystwo Oświaty Ludowej, Towarzystwo Szkoły Ludowej, Krajowy Związek Nauczycielstwa Ludowego zostały powołane w II połowie XIX wieku w:

- a. Królestwie Polskim
- b. Galicji
- c. Wielkim Księstwie Poznańskim

245. W swojej pracy pedagogicznej zwracali szczególną uwagę na właściwe przygotowanie pedagogów do pracy z dziećmi i młodzieżą oraz tworzyli szkoły pedagogiczne:

- a. Urszula Ledóchowska
- b. Henryk Rowid
- c. Stefan Wyszyński
- d. Konrad Prószyński

246. System wychowawczy Urszuli Ledóchowskiej polegał na:

- a. łączeniu metody osobistego przykładu z oddziaływaniem słownym
- b. systematycznej ascezie
- c. stawianiu na takie cechy. jak: miłość do Boga i ludzi, dobroć, zaufanie itp.
- d) stosowaniu systemu kar i nagród

247. W 1888r., w Krakowie..... pierwszy park sportowy i plac zabaw, od jego nazwiska miejsca te zaczęto nazywać

.....

248. Organizatorzy szkół eksperymentalnych z tej listy byli:

- a. Sebastian Petrycy
- b. Henryk Rowid
- c. Celestyn Freinet
- d. Ovide Decroli
- e. Stanisław Staszic

XX wiek

1. Skauting utworzony powstał w.....na początku.....wieku przez

.....

(Anglii, XX, Baden Powella)

2. Główny Sejm Nauczycielski w odrodzonej Polsce odbył się w roku:

- a. 1918
- b. 1919
- c. 1939

249. W przestarzałej formie świadectwo szkolne, wydawane w okresie międzywojennym dwa razy w roku (w połowie roku i na koniec), nazywano:
- dplomikiem
 - cenzurką
 - albumem
250. Andrzej Małkowski w r. w książeczce „Scouting jako system wychowania młodzieży” po raz pierwszy użył słowa.....
251. Piosenkę pt. „Płonie ognisko i szumią knieje” napisał w 1918 r.
.....
252. od 1890 r. był redaktorem „Przeglądu Pedagogicznego”, zaś w 1913 r. ogłosił głośną pracę pt. „O duszy.....”.
253. Towarzystwo Gniazd Sierocych zostało założone w Królestwie Polskim 1908 r. przez:
- Stanisława Glicznera
 - Kazimierza Jeżewskiego
 - Kazimierza Sosnkowskiego
254. Jako jeden z twórców tzw. nowego, w 1901 r. w Brukseli zorganizował Instytut Nauczania Specjalnego.
255. W 1920 r. został obwołany Naczelnym Skautem Świata, a w 1927 r. odznaczony Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Polonia Restituta:
- Aleksander Małkowski
 - Robert Baden-Powell
 - Piotr Baudouin
256. W 1921 r., po odzyskaniu przez Polskę w 1918 r., polatach zaborów poziom analfabetyzmu, czyli braku umiejętności..... wynosił:
- 23, 1 %
 - 33, 1 %
 - 7,8 %
257. Pierwsze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci zostało utworzone z Krakowie w 1913 r. z inicjatywy:
- Heleny Radlińskiej
 - Bolesława Trentowskiego
 - Janusza Korczaka
258. „Chowanna” to tytuł:
- czasopisma powołanego do życia w 1929 r. na czele Zygmuntem Mysłakowskim
 - tytuł książki Bolesława Trentowskiego z 1842 r.
 - wyraz zastępujący słowo „chowanie”
259. Maria Montessori (1870-1952) była:
- angielską pisarką
 - włoską lekarką
 - pedagogiem
 - twórczynią nowego systemu wychowania przedszkolnego

260. W 1929 r. napisał książkę pt. Prawo dziecka do szacunku.

261. Przedstawiciele myśli pedagogicznej okresu międzywojennego z tej listy to:

- a. Jan Amos Komeński
- b. Janusz Korczak
- c. Helena Radlińska
- d. Maria Grzegorzewska

262. Którzy z wymienionych pedagogów rozwinęli, zrodzoną w okresie międzywojennym, ideę tzw. „szkoły otwartej”?

- a. Kazimierz Sośnicki
- b. Zygmunt Mysłakowski
- c. Janusz Korczak
- d. Irena Wojnar

263. Do kręgu polskich pedagogów społecznych należy zaliczyć:

- a. Ryszarda Wroczyńskiego
- b. Stanisława Kowalskiego
- c. Franciszka Petrarke
- d. Jerzego Brauna

264. Zygmunt Karol Mysłakowski (1890-1971) przeciwstawiał się podziałowi pedagogiki na dwie odrębne dziedziny, tj.:

- a. empiryczną oraz normatywną
- b. społeczną oraz patriotyczną
- c. humanistyczną oraz matematyczną
- d. naukową oraz teologiczną

265. Jakimi procesami poznawczymi zajmował się Stefan Szuman (1889-1972)?

- a. postrzeganie
- b. pamięć
- c. myślenie
- d. mowa

266. Janusz Korczak, ps. „Stary Doktor” (18781-1942) w działaniach wychowawczych na pierwszym miejscu stawiał:

- a. poznanie
- b. doświadczenie
- c. szacunek wobec innych
- d. modlitwę

267. (1896-1966) usunął z nauczania początkowego podręczniki i system zajęć lekcyjnych, a poznawanie wiadomości oparł m.in. gromadzeniu fiszek i redagowaniu gazetek szkolnych.

268. Pedagog Maria Łopatkowa była autorką książek:

- a. „Dziecko wsi”
- b) „Stan wychowania przedszkolnego w Polsce”

- c) „O badaniu dojrzałości szkolnej”
- d) „Piękno w życiu dziecka”

269. Henryk Wernic z tej listy napisał:

- a. „O fizycznym wychowaniu dzieci”
- b. „Praktyczny przewodnik wychowania”
- c. „O zabawach młodzieży
- d. „Przewodnik wychowania”

270. Kto rozwinął w okresie międzywojennym ideę tzw. „szkoły otwartej”?

- a. Kazimierz Sośnicki
- b. Zygmunt Mysłakowski
- c. Maria Grzegorzewska
- d. Władysław Radwan

271. Które z tych książek napisał Jerzy Korczak:

- a. „Tajemniczy ogród”
- b. „Dzieci ulicy”
- c. „Koszałki opałki”
- d. „Król Maciuś I”

272. Których książek autorem jest Aleksander Kamiński:

- a. „Janko muzykant”
- b. „Kamienie na szaniec”
- c. „Nauczanie i wychowanie metodą harcerską”
- d. „Krąg rady”

273. Twórcą psychoanalizy społecznej był w II połowie XX wieku:

- a. Henry Ford
- b. Fryderyk Froebel
- c. Erich Fromm

274. Jakie dzieło założył i kim był Ewaryst Estkowski?

- a) założył Polskie Towarzystwo Pedagogiczne w Poznaniu
- b) był działaczem oświatowym
- c) był założycielem instytutów szkolenia zawodowego
- d) był twórcą koncepcji wychowawczo- duszpasterskiej

275. Autorem Ustawy z 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnym był:

- a. Aleksander Kamiński
- b. Janusz Jędrzejewicz
- c. prof. Józef Miąso

276. Fazy teorii rozwoju poznawczego według filozofa i psychologa szwajcarskiego, Jeana Piageta (1896-1980) to:

- a. f. operacji niekontrolowanej
- b. f. przedoperacyjna
- c. f. operacji kontrolnej
- d. f. operacji formalnych

277. Głównymi teoretykami pedagogiki nazywanej „szkołą pracy” i „szkoły działania” byli:

- a) Maria Łopatkowa
- b) Celestyn Freinet
- c) Lucjan Zarzecki
- d) John Dewey

278. Zaznacz z tej listy nazwiska działaczy oświatowych, pedagogów działających na rzecz szkolnictwa polskiego i oświaty pod zaborami:

- a) Ewaryst Estkowski
- b) Tadeusz Czacki
- c) Anton Makarenko
- d) Florian Znaniecki

279. W dydaktyce szkolnej był przeciwnikiem systemu klasowo-lekcyjnego..... (1859-1952), a swoje poglądy wyłożył m.in. w dziele pt. *Moje pedagogiczne credo* (1897).

280. Jako rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego.....był gorącym zwolennikiem autonomii uczelni spod wpływów administracji austriackiej, opowiadając się za potrzebą kształcenia dziewcząt.

281. Doktor Maria Łopatkowa była autorką książek:

- a. „Stan wychowania przedszkolnego w Polsce”
- b. „Piękno w życiu dziecka”
- c. „O badaniu dojrzałości szkolnej”
- d. „Dziecko wsi”

282. Na tej liście nazwisk zaznacz znakomitych dydaktyków okresu powojennego:

- a. Wołoszyn Stefan
- b. Sośnicki Kazimierz
- c. Zaczyński Władysław
- d. Okoń Wincenty

283. Pedagodzy proponujący wprowadzenie szczebli w edukacji to:

- a. Henryk Wernic
- b. Władysław Radwan
- c. Władysław Spasowski
- d. Józef Babicki

284. Organizatorzy skautingu brytyjskiego to następujące osoby:

- a. Ignacy Koziński
- b. Stefania Sempołowska
- c. Andrzej Małkowski
- d. Robert Stephenson

285. Główni twórcy pedagogiki społecznej to:

- a. Helena Radlińska
- b. Stanisław Szacki
- c. Aleksander Wielopolski

d. Jacek Woroniecki

286. Które organizacje odegrały główną rolę podczas Sejmu Nauczycielskiego w 1919 r.?

- a. Koło Oświaty Ludowej
- b. Towarzystwo Nauczycieli Szkół Wyższych
- c. Stowarzyszenie Nauczycielstwa Polskiego
- d. Związek Nauczycielstwa Szkół Powszechnych

287. Autorami publikacji z zakresu historii wychowania i dziejów myśli pedagogicznej na ziemiach polskich byli:

- a. Stanisław Kot
- b. Radwan Władysław
- c. Helena Radlińska
- d. Suchodolski Bogdan

288. W okresie międzywojennym najpopularniejszym podręcznikiem z historii wychowania była praca prof. pt. Historia wychowania (t. 1, 2).

289. W praktyce opiekuńczo-pedagogicznej najbardziej znane placówki opiekuńczo-wychowawcze i domy dziecka związane były z działalnością pedagogów takich praktyków, jak :

- a. Janusz Korczak
- b. Kazimierza Jeżewskiego
- c. Marii Grzegorzewskiej
- d. Heleny Radlińskiej

290.

Projekt organizacji tzw. gniazd sierocych stworzony przez pedagoga i społecznika, Kazimierza Jeżewskiego (1877-1948) obejmował:

- a. organizowanie rodzin zastępczych dla sierot w grupach kilkunastoosobowych
- b. budowa placów zabaw dla sierot
- c. organizowanie opieki sierotom do czasu ukończenia nauki i zdobycia zawodu
- d. organizowanie zajęć artystycznych dla sierot

291. Kim był Erich Fromm (1900-1980)?

- a. psychologiem
- b. filozofem
- c. nauczycielem
- d. twórcą psychoanalizy społecznej

292. Przedstawicielami polskiej myśli pedagogicznej po drugiej wojnie światowej byli:

- a. Czacki Tadeusz
- b. Wroczyński Ryszard
- c. Suchodolski Bogdan
- d. św. Jan Paweł II

293. Proces wychowania według św. Jana Pawła II (1920-2005) powinien opierać się na:
a) personalizmie, czyli uznaniu wielkości i godności każdej osoby ludzkiej zdolnej do miłości Boga i człowieka
b) założeniach pedagogiki postmodernizmu
c) „communio personarum”, czyli wspólnocie osób
d) autorytecie nauczyciela, który powinien być twórcą a nie tylko rzemieślnikiem

294. Jakie funkcje powinna spełniać szkoła według poglądów Bogdana Nawroczyńskiego (1888-1972):

- a. scalająca
- b. kierunkująca
- c. różnicująca
- d. analizująca

295. Znakomitymi reformatorami szkolnictwa polskiego z tej listy w XVIII i XX wieku byli:

- a. Janusz Jędrzejewicz
- b. Hieronim Konarski
- c. Nawojka
- d. Bogdan Suchodolski

296. Pod jakimi zmienionymi tytułami ukazywało się pismo „Przegląd Pedagogiczny”?

- a. „Nauka o rzeczach”
- b. „Sprawy szkolne”
- c. „Wychowanie w domu i szkole”
- d. „Przegląd wychowawczy”

297. Po 1948 r. w Polsce nastąpiła ideologizacja edukacji, podczas której m.in.:

- a. z lektur usunięto zagadnienie wojny polsko-rosyjskiej 1920 r.,
- b. z lektur usunięto agresję ZSRR na Polskę w 1939 r. i zbrodnię katyńską
- c. sunięto z kanonu pieśń Czerwone maki na Monte Cassino

298. W 1950 r. polskie harcerstwo podporządkowano
....., usunięto lilijkę i kolorowe.....

299. Komuniści usunęli religię ze szkół w.....roku, która ponownie powróciła w..... roku

300. Znakomitymi historykami wychowania po drugiej wojnie światowej z tej listy byli:

- a. Jan Szczepański
- b. Ryszard Wroczyński,
- c. Stefan Wołoszyn,
- d. Marshall McLuhan

301. Przedstawicielami myśli pedagogicznej po drugiej wojnie światowej byli:
- a. ks. Stanisław Konarski
 - b. Łukasz Kurdybacha
 - c. Ryszard Wroczyński
 - d. Stefan Wołoszyn
302. Alfabetyzacja jest procesem:
- a. walki z analfabetyzmem
 - b. programem nauki czytania i pisania
 - c. układaniem wyrazów porządku alfabetycznym
303. Na tej liście nazwisk zaznacz znakomitych psychologów okresu międzywojennego:
- a. Jerzy Braun
 - b. Jean Piaget
 - c. Stefan Szuman
 - d. Maria Grzegorzewska
304. Tzw. odwilż w polskiej oświacie w czasach komunistycznych nastąpiła po roku:
- a. 1953
 - b. 1961
 - c. 1956
 - d. 1989
305. Pojęcie (określenie) tzw. „docenci marcowi” odnosi się do:
- a. docentów mianowanych w marcu 1956 r.
 - b. docentów mianowanych bez habilitacji na podstawie znowelizowanej ustawy z 1956 r.
 - c. docentów powołanych na podstawie ustawy z 1990 r.
306. „Tytuł, stopień „doktor” jest:
- a. pierwszym stopniem naukowym
 - b. u Żydów uczonym w piśmie
 - c. grzecznościowo lekarzem medycyny
307. Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego powstał w 1999 r. z przekształcenia:
- a. Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej
 - b. Akademii Teologii Katolickiej
308. Wybitni przedstawiciele pedagogiki chrześcijańskiej to
- a. Paweł Włodkowic
 - b. Wyszyński Stefan
 - c. Jan Paweł II
 - d. Józef Tischner
309.została uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w 1959 r., rozwinięta w Konwencji o Prawach Dziecka wroku.
310. Tzw.” neguje rolę pedagogicznych teorii i praktyk. Narodziła się w latach XX wieku.

311. Dekret o obowiązku szkolnym został wydany po wojnie w roku:
a. 1956
b. 1945
c. c. 1961
312. W 1950 r. władze komunistyczne w Polsce rozpoczęły akcję usuwania krzyży z pomieszczeń szkolnych. Przyjęło się ją nazywać:
a. komunizacją szkół
b. dechrystianizacją
c. c. dekrucyfikacją
313. Akcja „Tysiąc Szkół na Tysiąclecie”, zainicjowana przez sekretarza KC PZPR W. Gomułkę miała w 1958 r. w istocie na celu:
a. konfrontację państwa z Kościołem przed obchodami Millenium chrztu Polski
b. b. budowę tysiąca nowych obiektów szkolnych w Polsce
314. Tzw. zbiorcze szkoły gminne według dyrektyw PZPR w Polsce zaczęto organizować w roku:
a. 1980
b. 1945
c. 1973
d. d. 1981
315. W roku Sejm PRL podjął uchwałę w sprawie wprowadzenia w Polsce na wzór sowiecki tzw.
316. Odrodzone gimnazjum w Polsce wprowadzono w roku:
a. 1947
b. 1956
c. c. 1999
317. Twierdzenie, że podstawą wychowania powinien być personalizm, czyli uznanie wielkości i godności każdej osoby ludzkiej, zdolnej do miłości Boga i drugiego człowieka wyróżniało myśl pedagogiczną:
a. Bogdana Suchodolskiego
b. Marii Montessori
c. c. św. Jana Pawła II
318. Tzw. wygaszenie gimnazjum, rozpoczęte w 2017 r., w polskim systemie edukacji nastąpiło ostatecznie w roku:
a. 2017
b. 2019
c. c. 2016
319. Ustawa – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce wyższym została uchwalona przez Sejm w roku:
a. 1990
b. 2001
c. c. 2018

320. Powojenne polskie encyklopedie pedagogiczne to:
- a. Podręczna encyklopedia pedagogiczna F. Kierskiego
 - b. Encyklopedia pedagogiczna, pod red W. Pomykała
 - c. Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku

321. W drugiej połowie XX wieku amerykański pedagog, Ivan Illich rzucił hasło społeczeństwa bez szkoły i zastąpienia jej nowymi strukturami edukacyjnymi, które w literaturze przyjęto nazywać:
- a. depopulacją szkoły
 - b. deskolaryzacją
 - c. dekomunizacją

322. Globalna, ogólnoswiatowa sieć komputerowa to, której pomysł się narodził się w 1973 r. Ma ona m.in. zastosowanie w poczcie....., zwanej e-mail, czyli w języku angielskim: